

2004 : 2

ARIS NORDEN

INFO

ARLIS/Norden Info 2004:2 (ISSN 0284-7027)

EDITOR'S CORNER

ARLIS/Norden Info is published three times a year, one issue being a double-issue, and is sent to all subscribing members of the ARLIS/Norden Society.

The annual membership subscription 2004 is 600 SEK for institutions, 170 SEK for single members, and 100 SEK for unemployed/students/senior citizens.

The periodical is edited successively by the five Scandinavian countries. This issue is edited by Finland.

The next issue will be edited by Denmark.

Articles and letters to the editorial staff should be addressed to the Society's chairman, who will forward them to the editorial staff responsible for the next issue.

ARLIS/Norden's website: <http://www.arlisenorden.org>

To join ARLIS/Norden's mailing-list, follow instructions at: <http://www.arlisenorden.org/arlisen/maillinglista.html>

ARLIS/Norden

Formand = Chairman: **Birgit Jordan, Norway**

Kasserer = Treasurer: **Christina Collet Hvolgaard, Danmark**

Bogholder, medlemsregister = Book keeper, membership list:

Satu Lindberg, ARLIS/Norden c/o Arts Council of Finland, Library, PL 293, 00171 Helsinki, Finland

Fax + 358 (0)9 1607 7069, e-mail: satu.lindberg@minedu.fi

Information om ARLIS/Norden og blanket til ansøgning om medlemsskab rekvireres hos ARLIS/Nordens bestyrelsesmedlemmer i de enkelte lande.

ARLIS/Nordens bestyrelse pr. 4.6.2004:

DANMARK, medlem af bestyrelsen

Christina Collet Hvolgaard

Kunstforeningen

Gammel Strand 48

DK-1202 København K

Tel. +45 33 36 02 63

Tel. +45 35 43 07 10

cch@kunstforeningen.dk

DANMARK, suppleant i bestyrelsen

Lise Marie Kofod

Kunstakademiets Konservatorskole, Biblioteket

Esplanaden 34

DK-1658 København K

Tel. +45 33 74 47 21

Fax. +45 33 74 47 27

lmk@kons.dk

FINLAND, medlem af bestyrelsen

Eila Rämö

Konstindustriella Högskolans Bibliotek

Tavastvägen 135 C

FIN-00560 Helsinki/Helsingfors

Tel. +358 9 7563 0243

Fax +358 9 7563 0246

eila.ramo@uia.fi

FINLAND, suppleant i bestyrelsen

Satu Lindberg

Kulturpolitisk bibliotek , Centralkommissionen för konst

PB 293

FIN-00171 Helsinki/Helsingfors

Tel. +358 9 1607 7066

Fax. +358 9 1607 7069

satu.lindberg@minedu.fi

ISLAND, medlem af bestyrelsen

Gunnhildur Björnsdóttir

Bókasafni Listaháskóla Íslands

Skipholti 1

IS-105 Reykjavík

Tel. +354 545 2209

Fax +354 562 3629

gunnh@lhi.is

ISLAND, suppleant i bestyrelsen

Olöf Benediktsdóttir

Arni Magnusson Institut

Arnagardi v/ Sudurgötu

IS-101 Reykjavík

Tel. +354 525 4010 / 525 4022

Fax +354 525 4035

olofbe@rhi.hi.is

NORGE, medlem af bestyrelsen

Birgit Jordan, FORMAND

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Postboks 7014 St. Olavs plass,

NO-0130 Oslo

Tel. +47 2286 22 33, +47 98 68 28 98

birgit.jordan@nasjonalmuseet.no

NORGE, suppleant i bestyrelsen

Svein A. Engelstad

Wm. Thranesgate 60

NO-0173 Oslo

Tel. +47 2284 4224

Fax. +47 2284 4250

s.a.engelstad@ub.uio.no

SVERIGE, medlem af bestyrelsen

Ulf Nordqvist

Kungliga Akademien för de fria Konsterna, Biblioteket

Box 16317

SE-103 26 Stockholm

Tel. +46 08 232 348

Fax +46 08 790 5924

ulf.nordqvist@konstakademien.se

SVERIGE, suppleant i bestyrelsen

Åsa Engström

Göteborgs Stadsmuseum, Biblioteket

Norra Hamngatan 12

SE-411 14 Göteborg

Tel. +46 31 613 496

Fax. +46 31 701 0835

asa.engstrom@stadsmuseum.goteborg.se

Innehåll

Forord / Birgit Jordan	2
Rapport fra ARLIS/Nordens konferanse og årsmøte i Göteborg, 3.-5. juni 2004 / Birgit Jordan.....	3
Konstens informationskällor – seminarium i Helsingfors oktober 2004 / Virpi Huhtala	5
“Nordiskt serietek” – En portal för nordiska seriebibliotek / Tanja Rasila	7
Sommerskole i informationskompetence Færøerne 2004 / Henriette Jakobsen.....	9
Art Libraries Society of North America, 32nd Annual Conference 2004 / Eila Rämö.....	13
“UK Art Librarians go Helsinki”- study tour 2004 / red. Satu Lindberg	16
Kort sagt.....	20
Protokoll fra ARLIS/Nordens styremøte. Torsdag 3. juni 2004.....	22
Referat af ARLIS/Norden styremöte. Lördag 5. juni 2004.....	24
Conference Announcement and Call for Papers.....	26
IFLA 2005 Satellite Meetings in Finland / Eila Rämö.....	28

Redaktion / editors: Eila Rämö, Satu Lindberg
Layout: Riitta-Liisa Leskinen
Omslagsbild: Julia Weckman

Forord

Kjære alle medlemmer av ARLIS/Norden

Denne utgaven av ARLIS/Norden Info blir det siste nummer som blir utgitt i denne form. Styret har besluttet å nedlegge Info i sin nåværende form, og vil prøve å spre info til medlemmene gjennom andre medier.

Vi vil fortsatt gi ut ARLIS/Norden Info, men kun én gang i året. Men forhåpentligvis i en litt mer ”fräsch” form enn tidligere. Øvrig info vil bli publisert gjennom elektroniske newsletters på ARLIS/Nordens hjemmesider. Å redigere et tidsskrift krever tid og ressurser, og med dagens stadig tøffere klima på arbeidsplassen, og flere arbeidsoppgaver, og med stadig flere krav til effektivitet, er det få av oss som kan sette av tid til å drive med organisasjonsarbeid.

Vi får bare bukke, neie og takke til de få idealister og arbeidsjerner som fremdeles er så generøse at de gir av sin tid til noe så lite ”coolt” som bibliotekarorganisasjonsarbeid.

Organisasjonsarbeid kan til tider være kjedelig og utakknemlig, og noen ganger virke meningsløst, men likevel er det uhyre viktig at vi klører oss fast med neglene og ikke gir opp. Vi vet jo alle hvor nyttig, og ikke minst trivelig det er å treffe hverandre og utveksle faglige faringer. Spesielt for bibliotekarer som arbeider innenfor vårt fagområde! De aller fleste av oss arbeider i svært små faglige miljøer. Mange er eneste bib-

liotekar på sin arbeidsplass, og for dem kan ARLIS være eneste sted de møter et faglig fellesskap.

Derfor er det så viktig at alle medlemmene ikke glemmer hvorfor ARLIS eksisterer, og at vi alle må prøve å gi litt tid til våre egne kolleger. Mange av oss har lett for å føle en tettere relasjon til våre moderinstitusjoner enn til andre bibliotek og bibliotekarkolleger, og det er selvfølgelig fint, men det blir da også lettere å ”drukne” i institusjonen, og mange bibliotek har opplevd å bli omorganisert til s.k. dokument- eller informasjonsavdelinger, hvor de så i en senere omorganiseringsrunde, risikerer å bli nedlagt eller degradert.

Vi må derfor ikke glemme at det faktisk er bibliotekarer vi er, og vi må ikke kaste vår profesjonsbevissthet og –stolthet ut vinduet. Da følger ofte etter hvert våre brukere etter.

Derfor skal vi være glade og takknemlige for at ARLIS/Norden eksisterer og at det fortsatt finnes dyktige og idealistiske mennesker som bidrar til å holde det gående.

Så til slutt, kjære kolleger: ikke glem:

Vi er bibliotekarer, og det er vi stolte av!

Hilsener fra

Birgit Jordan
Leder, ARLIS/Nordens styre

Rapport fra ARLIS/Nordens konferanse og årsmøte i Göteborg, 3.-5. juni 2004

Birgit Jordan
Nasjonalmuseet for kunst
Nasjonalgalleriet
Biblioteket

Konferansens hovedtema: "Det utvidade konseptet: hur förhåller sig biblioteken i ARLIS/Norden?"

Åpning av konferansen og de to første foredragene ble holdt i Göteborgs stadsmuseum.

"Förmedling av samtida konst: presentation av några av samtidskonstens uttrycksformer och samtal om hur man kan informera om dem i ett biblioteksperspektiv"

av Helena Persson, sjef for Göteborgs konsthall.

Hun viste eksempler fra konsthallens utstillinger, som bl.a. installasjoner som besto av lyd og lys sammen med andre objekter. Aktuelle problemstillinger for henne var hvordan ikke bare utstilte objekter, men at også utstillingssammenhengen hadde endret seg. Menneskers møteplasser endrer seg. Og kunsten endrer seg. "Konsten sprer seg i virkeligheten som ett virus", sa en kritiker i Dagens nyheter.

Et utvidet kunstbegrep setter dermed store krav til pedagogikk og formidling. Og hvilken beredskap har kunstbibliotekene i denne sammenhengen? Fra Perssons side kom dette mer som en oppfordring/utfordring. Og hun hadde ikke andre svar enn at bibliotekene ikke måtte kvi seg for å gå inn i andre fagområder.

Hun viste også til et eksempel hvor kunstneren Maria Lindberg hadde inngått et samarbeid med Linköpings bibliotek og skapt verket "Rum i rummet". Som besto av flere ulike "bokser"/"rom" inne i biblioteket, som brukerne kunne bruke på ulikt vis.

Neste foredrag:

"Rummet är större än världen: om ljudkonsten som uttrycksform"

av Magnus Hagland, forfatter og kritiker, bl.a. for Göteborgsposten og Expressen. Tidl. redaktør av tidsskriftet Paletten.

Haglands foredrag besto stort sett av en presentasjon av fenomenet lydkunst, med mange eksempler. Problemstillingene han presenterte var for det meste rundt spørsmålet "Kan lydkunst brukes som et genrebegrep" "Har det visuelle mer verdi som kunst enn det audielle?" Han trakk i liten grad bibliotekene inn i sine problemstillinger.

Høydepunktet var presentasjon av kunstneren Kristina Kubisch' verk "Tyska kyrkan", hvor hun bruker lyder fra Tyska kyrkan i Göteborgs klokkespill og dets drivverk, sammen med lyder fra omgivelsene rundt kirken.

Fredag den 4. juni var det årsmøte og flere foredrag:

Først ble det avholdt årsmøte for ARLIS/Norden. Dette foregikk i Röhsska museet. Lunsj og foredrag ble holdt i Högskolan för design och konsthantverk.

"Det utvidade biblioteksbegreppet: idéer om ett materialbibliotek"

av Lisa Martling Palmgren, sjef for Konstfacks bibliotek i Stockholm.

Palmgren har i løpet av 2003 jobbet med et pilotprosjekt som skulle undersøke typer av ulike materialbibliotek som mulige modeller for et lignende bibliotek på Konstfack i Stockholm. Konstfack ønsker å ha et bibliotek med en egen fysisk samling av materialprøver som skolens studenter kan studere

når de skal gjøre sine egne prosjekter og oppgaver. En samling av bøker med bilder og beskrivelser av materialer vil i en slik læringsinstitusjon ikke være tilstrekkelig. Palmgren beskrev hvordan hun hadde gått frem for å lære om ulike materialsamlinger, og særlig trakk hun frem sine besøk i de ulike institusjonene, både læringsinstitusjoner og kommersielle materialsamlinger. I Finland, London og Paris. Hun fant at alle stedene hadde svært ulike samlinger, ulike måter de ble brukt på, og ulike måter de ble formidlet på, både internt og eksternt.

Palmgren ønsker å bruke det beste fra de ulike institusjonene, men understreker viktigheten av at samlingen skal være en integrert del av bibliotekets samling, både i bibliotekets kataloger og i bibliotekets database.

Konferansens siste foredrag het *"Aby Warburg och det obegränsade biblioteket"* av Peter Cornell, lærer på Konstfack og forfatter.

Han snakket om Aby Warburg som var kunsthistoriker og virksom rundt forrige århundreskiftet i Tyskland. Hans bibliotek ble reddet ut fra naziregimet i 1933 og flyttet i sin helhet til London, og ble grunnlaget for Warburginstituttet.

Dessverre hadde jeg ikke anledning til å være tilstede på foredraget, men alle som hadde hørt det, mente det hadde vært veldig interessant.

English summary

The ARLIS/Norden Conference and Annual Meeting in Gothenburg, 3-5 June 2004.

The lectures were held in the City Museum of Gothenburg and in The School of Design and Crafts.

The main theme of the conference was "The expanded concept of art: how does this concern the ARLIS/Norden libraries?"

The first lecture was held by Helena Persson, head of Göteborg Konsthall, with the title "Mediation of contemporary art : presentation of some of its forms of expression and how this can be informed about in a library perspective".

Next was Magnus Hagland, author and art critic, with the lecture "The space is bigger than the world: about sound art as a form of expression".

The next day, 4. June, after the Annual meeting, the lectures continued:

First Lisa Martling Palmgren, head of the library in Konstfack, The University College of Arts, Crafts and Design: "The expanded concept of libraries: ideas of a materials library". She talked about how she wants to build a library of materials, not only books with pictures and texts about materials. And her research into different types of materials libraries in Europe.

And finally Peter Cornell, teacher at Konstfack and author, with the lecture "Aby Warburg and the unlimited library". About Aby Warburg, the German art historian, whose library was saved from the Nazi regime and moved to London in 1933 and became the foundation of The Warburg Institute.

Konstens informationskällor - seminarium i Helsingfors oktober 2004

Virpi Huhtala
Humanistiska fakultetens bibliotek
Konsthistoria

Arlis/Norden i Finland arrangerade ett endagsseminarium "Konstens informationskällor" den 13 oktober 2004. Det var uppföljare till det framgångsrika seminariet på hösten 2002, vilket var avsett för konstbibliotekarier och -forskare, såsom även den här gången. Seminariet samlade cirka 140 deltagare från hela Finland, inklusive Lappland.

Programmets stomme bestod av åtta halvtimmes föreläsningar och föreläsarna var informatiker, lärare samt en specialist i upphovsrätt för visuella konstnärer. Programmet handlade bl.a. om informationskällor om enskilda konstnärer, konstindustri, nya medier och tecknade serier.

Informatiker Tellervo Yli-Hallila började seminariet med att presentera källor, som ger information om enskilda konstnärer. Hennes föreläsning var indelad i tre delar: personuppgifter, litteratur, arkivmaterial och konstverk. Tellervo hade samlat ihop finska, nordiska och världsomfattande databaser samt material

i pappersform – en bra paket för nybörjare och forskare.

"Bilder på nätet – var och hur kan de hittas" var namnet på informatiker Eila Rämös föreläsning. Hon nämnde institutioner, som producerar bilddatabaser och påminde oss om konstnärernas egna hemsidor, om de omfattande regionsbaserade bildtjänsterna samt om sökmotorernas egna bildtjänster. Hon berättade också om bilddatabasernas egenskaper och om i vilken mån man är tillåten att använda bilderna.

Informatiker Tanja Rasila utredde läget inom forskning i tecknade serier. Den saknar en egen teoretisk referensram, och det finns bara få vedertagna källor. På lärdomsprov tillämpar man metoder inom olika discipliner såsom språk, översättning, pedagogik, litteratur och sociologi. Som källor nämnde hon personliga kontakter, databaser, tryckta källor samt nätsidor. Med kontakter menas föreningar, redaktörer, serieentusiaster samt informatiker.

Foto: Riitta-Liisa Leskinen

På eftermiddagen talade designer och lärare Airi Hortling om informationsbehov vid undervisning och forskning i keramik. Litteratur om keramik är mestadels skriven av keramikmästare, konsthistoriker och silikatkemister. Den första boken om keramikteknologi publicerades av Cipriano Piccolpasso år 1557. Airi behandlade sedan finsk keramikhistoria och dess uppfinningar. Nya uppfinningar hålls hemliga, vilket är viktigt för konkurrensen, men vilket samtidigt hindrar informationens fria gång. Hon betonade många gånger materialprovets betydelse vid undervisningen.

På detta behov svarade bibliotekarie Anne Mikkanen från materialbiblioteket vid Designakademin i Kuopio. Designakademins institutioner producerar prov på material, tekniker och strukturer samt information om forskning, utveckling och tillämpning på färdiga produkter av materialen. Mångskiftande material kräver speciella bevarings- och behandlingssätt. Hyllklassifikationen har man utvecklat själv så, att den passar till materialen.

Informatiker Eila Rämö talade om konstindustrins informationskällor. Konstindustriella högskolan i Helsingfors har 12 undervisningsområden, biblioteket skaffar material för var och en av dem. Vid sidan av de inhemska referensdatabaser presenterade Eila också utländska databaser: CSA – Cambridge Scientific Abstracts med dess mångsidiga innehåll, BHA, FIAF, FINP, Periodicals Contents Index samt elektroniska tidskrifter.

Som informationskällor påminde hon oss också om materialbibliotek, företag samt diskussionsgrupper och sändlistor.

Teemu Leinonen från Konstindustriella högskolan talade om nya medier och kollektiva ”informationskällor”. Med de sistnämnda avses nyhetsgrupper t.ex. <http://groups.google.com>, weblogs t.ex. <http://joi.ito.com> och wiki –sidor t.ex. <http://www.wikipedia.org>.

Som slut på dagen förde juristen Maria Reh binder fram problemet om copyright för visuell konst. Hon presenterade rättsfall och deras lösningar. Hon jobbar själv på visuella konstnärernas copyrightförening i Finland, vars verksamhet hon skildrade mångsidigt.

English summary

Arlis/Norden Finland once again organized a one day seminar “Art Information Sources” which was held in Helsinki the 13th of October 2004. The occasion aroused much attention like two years ago. The seminar was dedicated to art librarians and researchers and teachers on the field of art and design, but it was of interest also to art students, librarians of other research libraries and public libraries nationwide. The programme was compact with eight lectures from art librarians, teachers, and other lecturers. This time the seminar covered the field of art history, design, industrial art, and copyright.

“Nordiskt serietek” - en portal för nordiska seriebibliotek

Tanja Rasila

Suomen sarjakuvaseura ry. - Finlands serieförening

www.kupla.net

Tecknade serier blir alltmer populära i alla nordiska länder. De nordiska länderna kan också vara mycket stolta över sina unga nya talanger som blivit välkända i Europa och i hela världen. Serier engagerar både som fritidsintresse och ses även som ett område för studier och djupare forskning. Men var och hur kan man leta efter serieinformation? Området för seriekunskapen är kanske splittrat. Det finns några bra uppslagsböcker – och sedan massor av nätsidor som underhålls av amatörer.

För att förbättra tillgänglighet till utvärderad och tillförlitlig serieinformation har de nordiska seriebiblioteken nu bestämt sig att förena sina krafter kring ett projekt som har fått namnet “Nordiskt serietek”. De aktiva medlemmarna i projektet är Finlands serieförening samt serieteken vid Stockholms och Oslos stadsbibliotek. Stödande medlem är Tegneseriemuseet i Danmark. Arbetsgruppen är likväl öppen till andra medlemmar, och förväntningen är att ha åtminstone en eller två representanter från varje nordiskt land. Kristiina Kolehmainen, chef för serieteket i Stockholm, arbetar som deltidsanställd projektledare.

Portalens innehåll och tidtabell

“Nordiskt serietek” ska vara en portal, som innehåller en gemensam (referens)databas av böcker, artiklar och serier. Målsättningen är att biblioteksbesökaren som vill t.ex. få tag på alla Katja Tukiainens serier kan med en enkel sökning ha en lista över alla hennes serier och deras olika översättningar samt hur och var går dessa att låna hem. Kunden kan också klicka vidare och få information - personuppgifter (i matriklar), intervjuer, presentationer,

undersökningar eller andra artiklar om Tukiainen och hennes serier. En stor del av serier och artiklar ska finnas också i full text- eller PDF-format.

Det nuvarande materialet ska konverteras till den nya seriedatabasen åtminstone från tre olika nationella databaser. Till ”den egna databasen” ska seriebibliotekarier ta upp också det material som oftast inte är katalogiserade i de offentliga bibliotekens databaser, liksom fanziner, affischer, festivalbroschyrer osv. Portalens referensgrupp (nationella kontakt-personer) ska ta hand om att texten och informationen i databasen och på nätsidorna är uppdaterad och översatt till alla nordiska språk och engelska.

På nätsidorna kan besökaren också ställa frågor till virtuella bibliotekarier. Sidorna kan även innehålla medlemsbibliotekens egenproducerade material som ämnesordregister, pseudonymregister, händelsekalender och virtuellt galleri. Möjligheten att informera om de nationella seriekurserna har också framförts.

Den officiella starten av projektet firades vid Raptus Tegneseriefestivalen i Bergen i oktober 2004. Ambitionen är att en demoversion av “Nordiskt serieteks” sidor ska öppnas i augusti 2005 och att resultatet ska presenteras samtidigt på IFLA:s årsmöte i Oslo.

Samarbetets andra målsättningar

Alla seriebibliotekens problem är liknande: information, tillgänglighet till relevanta databaser och andra informationskällor (inräknad sin egen samlingdatabas), saknaden av en

officiell klassificering och ämnesordsregister över serier - och ensamheten. De närmaste kollegorna av seriebiblioteken finns (om inte i grannstolen) i grannlandet.

Uppslaget till "Nordiskt serietek" baserar sig på nationella behov: hur man kunde förbättra de små seriebibliotekens resurser så, att de kan erbjuda mångsidiga tjänster till sina växande kundkrets med växande informationsbehov och samtidigt utveckla sina egna nationella samlingar, sökningsmetoder, informationskällor och andra dagliga verktyg. Nordiskt serietek fungerar som ett fönster till de nationella seriesamlingarna och med samarbetet kan biblioteken också höja seriernas status.

NordBok bidrog projektet med en startsumma. Om du vill veta hur planläggningen och portalen går framåt – besök Stockholms Serieteks sidor (<http://www.kulturhuset.se/> -> Serieteket)!

English summary

"Nordiskt Serietek" is a project of three active comics libraries: Finnish comics society's collection in Helsinki, Serieteket in Stockholm and Serieteket in Oslo. The idea of a Nordic portal arises from the needs of the small national libraries struggling to serve their increasing customers in the lack of arranged and reliable information sources of comics, and with the slight economical resources. The portal will cover all relevant comics information in all Scandinavian countries. The heart of the website is a database which holds the pictures of covers and references of all the comics and nonfiction books and articles locating in participating libraries. By clicking forward you will get the whole article or maybe the whole comic book (in full text or PDF-format) or personal data items of several Scandinavian comics artists. There will also be sites for the calendar of comics activities, virtual gallery and comics thesaurus.

The contents of the website will be translated into English and all Nordic languages. The demoversion of the website will be ready in August 2005 when the portal is presented in IFLA meeting in Oslo. If you want to see how the project proceeds, please, visit Serieteket's website www.kulturhuset.se -> Serieteket. Further information: kristiina.kolehmainen@kulturhuset.stockholm.se.

© Katja Tukiainen och Optimal Press

Katja Tukiainen: Brev från Indien (översättning Jocke Laitala). Optimal Press, 2003. Originaltiteln: Postia Intiasta. Suomen yrityslehdet, 2002.

Katja reser till Indien för att undervisa Indiska kvinnogrupperna i serieskapande. "Brev från Indien" är ett dagbok om Katjas upplevelser i Indiska kulturen - hur hon klarar sig i temperamentens och vanornas olikheter med fina men nyfikna människor och astangayogan. Allt presenteras med varm humor.

Sommerskole i informationskompetence Færøerne 2004

Henriette Jakobsen

Danmarks Designskoles Bibliotek

Fotos: Marianne Grützmeier

Nordinfolit (<http://www.nordinfolit.org/>), er et nordisk forum for samarbejde omkring informationskompetence, der afholder forskellige arrangementer blandt andet en sommerskole. Sommerskolen blev afholdt første gang i København i 2002, sidste år i Oslo .

Denne gang fandt sommerskolen sted i Thorshavn på Færøerne fra 28. juni til 2. juli. 20 deltagere fra Finland, Sverige, Norge og Danmark mødtes for at lære mere om læringsteorier og praktisk pædagogik. Læringsteori-delen blev ledet af Ingrid Kjellqvist og Birgitta Sjöblom fra Växjö Universitet i Sverige, mens praktisk pædagogik-delen blev varetaget af Kirsten Larsen fra Dansk Bibliotekscenter.

Søndag var der ankomst og indkvartering – og det var fascinerende at lande på denne grå-grønne og tågede ø med klippelandskab, hårnålesving, tunneler og utrolig mange får!

Dag 1 og 2

Mandag morgen gik det løs med introduktion og det faglige program. Alle sommerskoledeltagerne var medarbejdere ved biblioteker ved uddannelsesinstitutioner, og størstedelen havde erfaringer med undervisning i biblioteksbrug, informationssøgning, søgning på Internettet og lignende typer undervisning.

Hvad er læring?

Vi startede med en kort skriftlig præsentation af vores forventninger til sommerskolen, hvorefter vi blev inddelt i mindre grupper. Her skulle vi verbalisere vores egne teorier og opfattelser af, hvad læring er, og hvordan læring går til. Øvelsen var lærerig, ikke mindst fordi vi her fik tid og rum til at reflektere over vores egen opfattelse af læringsbegrebet, og hvilken betydning det har for vores rolle som undervisere.

En af deltagerne formulerede læring som ”både opbygning og nedbrydning af strukturer og forestillinger”, og mange tilsluttede sig den udlægning. Der var ligeledes konsensus om, at der er stor forskel på, om man skal lære tekniske og konkrete færdigheder eller opnå forståelse for en kompleks problemstilling eller et emne. Desuden blev der fokuseret på både underviserens og elevernes motivation og engagement, betydning af kontekstbundethed, overførslen af tavs viden, teoretisk læring versus mesterlærebegrebet.

Serendipity

Følgende fire kompetencebegreber blev introduceret:

- Ubevidst ”uvidende” inkompetence
- Bevidst ”vidende” inkompetence
- Bevidst ”vidende” kompetence
- Ubevidst ”uvidende” kompetence

Denne kompetenceinddeling er interessant, fordi den netop forholder sig til det bevidste/ubevidste; hvis man som underviser vil have en tydelig fornemmelse af, hvad det er, man

gør, når man underviser, kan det være en stor hjælp at have dette metaperspektiv in mente.

Ubevidsthed versus bevidsthed i forbindelse med informationsøgning blev også diskuteret, og begrebet ”serendipity” blev introduceret. Serendipity betyder ”evnen til at gøre nyttige opdagelser ved en tilfældighed”, og ordet stammer fra et folkeeventyr om tre prinser fra Serendip - det nuværende Sri Lanka. Prinserne udmærkede sig ved hele tiden at opdage ting, som de ikke søgte efter, ved tilfældigheder og skarpsindighed. Med vore dages målrettede informationsøgning og informationsteknologi er der sandsynlighed for, at de tilfældige – og ofte meget interessante fund – frasorteres. Flere biblioteks- og informationsforskere mener, det er problematisk, hvis denne forholdsvis ustrukturerede form for informationsøgning forsvinder, da disse tilfældige opdagelser jævnligt medfører nye forskningsresultater.

(Læs mere om serendipity på http://www.ercim.org/publication/ws-proceedings/DelNoe01/3_Toms.pdf)

Fænomenologien

Underviserne Ingrid Kjellqvist og Birgitta Sjöblom tog nu fat på en hæsblæsende tour de force igennem forskellige pædagogiske teorier og deres ophavsmænd, og deres forkærlighed for fænomenologien blev tydeliggjort. Kort fortalt beskæftiger fænomenologien sig med studiet af fænomener og menneskets *opfattelse* af fænomener. I forhold til pædagogik og undervisning er en af konsekvenserne af fænomenologien, at der tages udgangspunkt i elevernes forskellige opfattelser af det samme fænomen og dermed deres forskellige opfattelser af den verden, de befinder sig i. Som underviser handler det om at møde eleverne, ”der hvor de er”, være empatisk og have forståelse for forskellige verdensopfattelser og måder at lære på. I forhold til den måde de fleste bibliotekarere underviser på, mener jeg den konkrete nytte af fænomenologien er begrænset. Typisk får vi stillet et par timer eller tre til rådighed, og i den situation er det ikke muligt at tage

individuelle hensyn. Fænomenologien kan dog være et pædagogisk-teoretisk udgangspunkt, der medfører forståelse for forskellige måder at lære på og skabe mening og ved valg af hjælpemidler i undervisningen, kan man overveje at bruge flere forskellige, f.eks. power point, billeder, lyd, filmklip, og på den måde imødekomme forskellige måder at lære på.

Efter de to første dage med introduktion til forskellige typer teoretisk pædagogik var forvirringen stor. Teorierne var mangfoldige, og det var frustrerende kun at få en overfladisk præsentation af filosoffer og tænkere, som den begrænsede tid tillod. Generelt følte jeg mig ”bevidst vidende inkompetent” på det teoretiske felt, og glædede mig til sommer skolens sidste del, hvor der skulle fokuseres på praktisk pædagogik.

Dag 3

Her overtog Kirsten Larsen fra Danmarks Bibliotekscenter undervisningen, og hun lagde ud med en forelæsning med overskriften ”Hvordan arbejder jeg som underviser, så jeg er med til at skabe læring?”

Praktisk pædagogik, undervisningsmål og miljøskeer

Kirsten Larsen gjorde det klart, hvor vigtigt det er at tage udgangspunkt i, *hvem* der skal lære *hvad*, *hvordan* og *hvorfor* - og derudfra formulere både overordnede og konkrete mål for undervisningen.

I forhold til de overordnede mål præsenterede Kirsten Larsen tre vinkler, man kan arbejde ud fra:

- Det affektive - følelser, (holdninger, meninger og antipatier/sympatier)
- Det kognitive - viden, forståelse og overblik
- Det psykomotoriske - færdigheder, dvs. bruge et computerprogram uden at tænke over det

Ved formuleringen af undervisningsmål er det vigtigt at være realistisk, og målsætningen for undervisning i informationsøgning

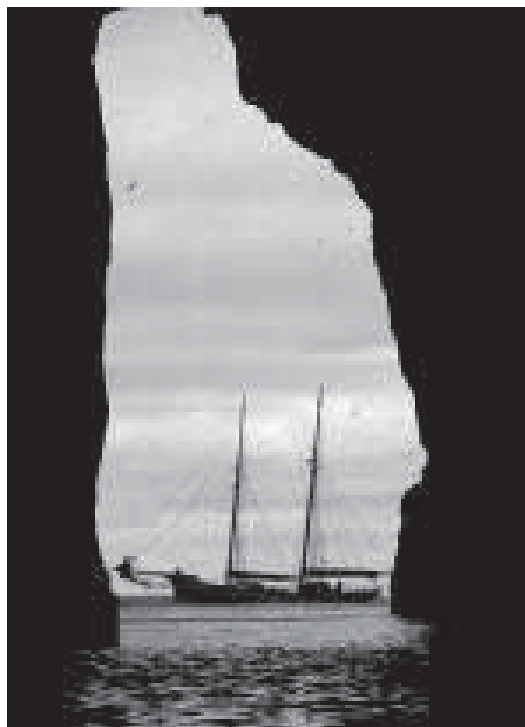
for 1. årsstuderende kan meget vel være, at de studerende skal have kendskab til biblioteket og dets ressourcer. I forhold til målsætninger kan det være en god øvelse at spørge sig selv, hvad de studerende skal kunne (huske) efter tre måneder, og koncentrere sig om det, frem for at hænge sig i, om de studerende kan trukkere korrekt i fire forskellige søgemaskiner.

Kirsten Larsen talte om "Biblioteksfolkets miljøskade", hvilket blandt andet betyder en udpræget tendens til at fokusere på detaljer frem for generelle helheder, ligesom der ofte tages udgangspunkt i systemerne frem for behovene. Når man underviser, skal man huske, at det ikke er mængden af information, der er afgørende for, om der sker læring. Det er langt vigtigere, at det der undervises i er relevant og nyttig for de studerende – og gerne her og nu. Fokuseres der for meget på undtagelser og særlige spidsfindigheder ved et bestemt system, virker det ofte demotiverende og forstyrrende for det overordnede overblik – og det kan blive utroligt kedeligt.

Der blev i det hele taget talt meget om arbejdet med at skabe motivation, og den gennemgående holdning var, at man kommer langt med at fokusere på deltagerens læring og nuværende situation. Det nytter ikke at flyde over af begejstring for faget, databaserne, sig selv eller biblioteket, hvis de studerende ikke kan se, hvad de skal bruge det til. Her blev der trukket linjer tilbage til fænomenologien, vi havde beskæftiget os med de første dage, og som altid var det godt at opleve koblingen mellem teori og praksis.

Færøerne

Der blev heldigvis tid til at se lidt af Færøerne. Sidste dag stævnede vi ud fra Thorshavn i en skonnert med sejl, iført regnbukser, tørklæder og vanter. Vi blev sejlet ud til klipper med fugleliv, så søpapegøjer og endte i en grotte, hvor en færøsk trompetist spillede Gershwin's "Summertime". Der sad vi så - 20 bibliotekarer i gummibåde (!) med redningsvest og beskyttelseshjelm og var

tavse af benovelse over den store natur og den smukke musik.

Just Do It

Sideløbende med forelæsningerne var der under forløbet gruppearbejde. Grupper på 5-6 personer skulle udarbejde undervisningsoplæg til kursus i f.eks. internetsøgning, og på sommerskolens sidste dag præsenterede vi oplæggene. I nogle af grupperne var der fokuseret på diskussioner frem for "det endelige produkt", og det var meget inspirerende at få indblik i de andre deltagers tilgange til og vilkår for undervisning.

Sommerskolen var overordnet set en rigtig god og lærerig oplevelse.

Jeg er inspireret til efterårets undervisning i informationskompetence her på Danmarks Designskole og har fået idéer til at udvikle nye services. Jeg har fået lyst til at lære mere om pædagogiske teorier og ved samtidig, at når det kommer til undervisning, er der ikke andet for end at kopiere firmaet Nike's motto: "Just Do It".

Holdets sammensætning tilskriver jeg stor betydning for mit samlede udbytte; vi havde

et virkelig godt hold, som har tilført hinanden noget værdifuldt både på det faglige og det personlige plan. Jeg håber, jeg får mulighed for at se nogle af deltagerne igen - måske til næste års sommerskole, der finder sted i Finland.....

Links

Læs mere om Færøerne på <http://www.visittorshavn.fo/>

Litteratur til inspiration

Damgaard, Christian Friis (1995). Den målløse biblioteksorientering er blevet målrettet.

Bogens Verden, nr. 5, 1995

Gardner, Howard (2001) *Disciplin og dannelse: Betydningen af det sande, det smukke og det gode*. Gyldendal

Herskin, Bjarne (1999) *IT-undervisning: med brugeren i centrum*. Nyt teknisk forlag

Illeris, Knud (2003) *Voksenuddannelse og voksenlæring*. Roskilde Universitetsforlag

Roberts, Royston M. (1989) *Serendipity: Accidental Discoveries in Science*. Wiley

Schön, Donald A (2001) *Den reflekterende praktiker: hvordan professionelle tænker når de arbejder*. Klim

Arbejder du med informationskompetence og undervisning vil jeg anbefale, at du holder dig orienteret via Nordinfolits webside – her er links til kommende arrangementer, og mulighed for at netværke med nordisk kolleger.

English summary

Nordinfolit (<http://www.nordinfolit.org/>), is a Nordic forum for information literacy, that holds different seminars, conferences and a summer school. This year the summer school took place in Thorshavn on the Faroe Islands from 28th of June until the 2nd of July.

Twenty librarians from Finland, Denmark, Norway and Sweden met to learn more about theory of education and practical pedagogy.

First of all, we talked about our expectations to the summer school, and introduced our ideas about how and when “learning” actually happens. It was very interesting and is important for the understanding of our role as teachers. We also discussed the importance of motivation and commitment, the meaning of context, tacit knowledge and theoretical learning versus “learning by doing”.

The following four concepts of competence were discussed : Unconsciously unaware incompetent, Consciously aware incompe-

tent, Consciously aware competent, and Unconsciously unaware competent.

Group work was carried out parallel with lectures. Five to six people were to work out educational introductions on different issues i.e. searching on the Internet. On the last day of the summer school the introductions were introduced and some with more focus on debate rather than on “a final product”. It was a great inspiration to be able to view other participants approach to educating.

Over all, the Summer School was a success as an experience and as an educational input. I will take the inspiration into practice in this fall’s course in information competence at Danmarks Designskole and have furthermore come up with some ideas for developing new services. My interest in educational research has increased, but I know that when it comes to education, it is a good idea to follow Nike’s slogan: “Just Do It”.

Art Libraries Society of North America, 32nd Annual Conference April 15-20, 2004

Eila Rämö

University of Art and Design. Library

ARLIS/Norden

IFLA Art Libraries Section

I was very happy to receive The Puvill Libros Award, which made it possible for me to participate in the ARLIS/NA Annual Conference in New York City, April 2004.

Conference program promised a wealth of sessions and workshops, a broad array of exhibitors and vendors, as well as fascinating tours featuring New York neighborhoods, regional architecture, art collections, cemeteries, gardens, and museums. Though it was impossible to participate in everything one wanted to, the conference - all in all - surpassed all my expectations.

My main interest at the conference was to learn more about American experiences in teaching information literacy in disciplines of art and about image databases. So naturally I participated in the sessions and workshops dealing with these topics. In this article I shall pick up some highlights of the conference week.

Information Literacy

The varied disciplines of the arts present multiple challenges for developing information literacy competence. Art, art history, architecture, and design present different teaching and learning cultures that require unique instructional methods. Not only are art information resources expansive and multi-disciplinary, the learning needs of our user groups are quite diverse. Art librarians need to identify differential models of information literacy instruction that respond to our varied communities of learners (students, teachers, staff, the public at large) and that address wide-ranging curricular goals.

Since there are so many different kinds of art libraries and in consequence diverse needs, the session “Instructing Diverse Learners: Information Literacy Competency in the Arts” looked at best practices in different kinds of art libraries when it comes to teaching information literacy. I fully agree with Shannon Van Kirk’s (Miami University, Oxford, Ohio) statement that teaching information literacy is teaching life long learning skills and that one has to have a “just-in time” model.

Amy E. Trendler (Art Institute of Chicago) discussed “The Smorgasbord Approach, or, How to Be Everything to Everyone: Information Literacy in the Art Museum Library.”

Amy began preparing for her presentation by surveying what other art museum libraries were doing about classes/orientations/guides for users, and asked participants what information literacy meant to them. She received 31 responses out of 65 surveys. Given the diversity of users, Amy argues that the academic model doesn’t fit the art museum library, but that an information literacy approach (not a program) does fit.

Core Competencies

Many American library organizations have developed core competencies to establish recommendations on the knowledge, skills and personal attributes that are essential for effective professional practice. These core competencies may also articulate the shared values of an organization or profession. In 2003, the ARLIS/NA board appointed a sub-committee charged with the creation of a core competencies outline for the art library and visual resources professions. Read more: PDC Professional Development Committee (<http://www.uflib.ufl.edu/afa/pdc/core.htm>).

In the session “Establishing Core Competencies in Art Library and Visual Resources Professions” speakers presented several examples of how to apply the core competencies in practical and effective ways. Such as in writing new position descriptions, updating existing job descriptions, creating interview questions, evaluating employee performance and in developing library and information science and continuing education curricula in art librarianship and visual resources management.

Betty Jo Irvine (Fine Arts Librarian, Indiana University) described the program that she has been teaching at Indiana University since the 1970’s. The Dual MA/MLS (MLS= Master of Library Science) program considers preparation for visual resources as essential for any art professional. She noted that the core courses are available to any of the library science students. Betty Jo Irvine described the curriculum that prepares graduates for careers in art librarianship or visual resources curatorship.

Read more: <http://www.slis.indiana.edu/degrees/joint/arthist.html>

Bella Karr Gerlich (Arts and Special Collections, Hunt Library, Carnegie Mellon University) discussed competencies from the management perspective and noted that it could also be referred to as the industry model. Senior management has the responsibility for strategic planning and integrating the core competencies with the organization’s goals, structure and culture and can aid management in doing their jobs. She noted the characteristics of successful strategies include a clear understanding of the external environment and an appraisal of the organizations’ strengths and weaknesses. She said that effective management maps the efforts and goals of employees to the vision, mission and goals of the organization or parent organization. Staff is most effective when they are shown

how they fit into the big picture. She noted that staff could use the competencies document for self-evaluation. Bella Karr Gerlich’s presentation: http://uldev.library.cmu.edu/Research/Arts/arlis_2004/slideshow/pdf/arlis_slideshow.pdf.

Teaching the Future

The field of librarianship and art librarianship is facing great challenges because of the revolutionary changes that are taking place in the information environment. The session “Teaching the Future: Creating Partnerships for MLS Programs for Art and Museum Librarianships” dealt with these issues that are important to the future development of library and information science professionals who will work in the art library and museums and archives.

The topics discussed were: How should library and information graduate programs respond to the rapid changes in art librarianship? What new initiatives are needed? What are the unique needs of those seeking careers that blend traditional as well as digital art environments?

As a response to these challenges and questions Pratt Institute’s School of Information and Library Science (Pratt-SILS, <http://www.pratt.edu/sils/index.html>) has forged partnerships for education with NYPL (=New York Public Libraries) Research Libraries and the Metropolitan Museum of Art. Pratt-SILS has placed particular emphasis on its programs related to art librarianship, from its dual degree in art history and library science to development of an updated curriculum that prepares students for the challenges posed by digital resources.

New course initiatives, including a digital archiving lab for student projects in digital exhibitions and collections, image catalogs and preservation were discussed.

FRBR

The Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR), a 1998 IFLA report, has turned the cataloging world upside down in the last five years. Its impact on the cataloging code was realized soon after publication, but it is only in the last two years that concrete applications of its fundamental principles are beginning to appear. The Moderator of the session “FRBR and the Changing Landscape of Art Cataloging” emphasized that potentially, FRBR will have the most far-reaching impact on cataloging since AACR (Anglo-American Cataloguing Rules) was conceived half a century ago. It is of particular importance to the art cataloging community because of its implications for the integration of library, archival, visual image, and museum object records.

Those of the readers of this article who attended the ARLIS/Norden conference in 2001 in Helsinki perhaps remember that FRBR and functional cataloging were discussed in one of the workshops. FRBR is also the theme of the IFLA Satellite meeting “Bibliotheca Universalis – how to organise chaos?”, which will take place in Finland 11-12 August 2005.

Image databases

The opportunities and synergies provided by digital technology and the web environment in developing sustainable access to resources in the visual arts, architecture and music in Australia and New Zealand were explored in the session “The Image Down Under: Collaborative Ventures in the Visual Arts, Architecture and Music”. Four excellent speakers presented different responses from both the museum and university sectors. The moderator of this session and one of the speakers, Joye Volker (National Institute of the Arts, The Australian National University), had asked me to act as a recorder.

This report can be accessed at: <http://www.arlisna.org/conf2004/proceedings/sessionxxiv.html>

Some URLs:

ARLIS/ANZ:

<http://arlisanz.anu.edu.au/index.htm>

Kinetica:

<http://www.nla.gov.au/kinetica/>

Australian Museums and Galleries Online

<http://www.wamol.org.au/>

Australian Prints:

<http://www.australianprints.gov.au/>

Australian Pictorial Thesaurus:

<http://www.picturethesaurus.gov.au/>

Picture Australia:

<http://www.pictureaustralia.org>

Imageline:

[http://ifla.org/VII/s30/pub/](http://ifla.org/VII/s30/pub/imageline_report.pdf)

[imageline_report.pdf](http://ifla.org/VII/s30/pub/imageline_report.pdf)

Impressions

There were also other sessions, workshops, and business meetings I participated in and of course I also visited the exhibition and had fixed appointments with some vendors.

Participating in the ARLIS/NA conference meant also a great opportunity to meet old friends and to get to know new colleagues and talk about various library topics and international cooperation.

We, the representatives of the European ARLIS organizations (ARLIS/NL, ARLIS/Norden, ARLIS/UK & Ireland and The German Art Libraries Society AKMB) also organized our own meeting during the conference. There are some preliminary plans to organize an European ARLIS conference in the Netherlands in 2007.

Being a Standing Committee member of IFLA Art Libraries Section and a board member of ARLIS/Norden, it was also interesting to learn how ARLIS/NA operates and

organizes its own conference. I was impressed by the huge and efficient conference organization, with all the business meetings, division meetings, fundraiser parties etc.

I certainly got many new ideas – e.g. about collaboration, core competencies and FRBR – to take back home and to report not only in my own library but also at the Finnish Art

Libraries Committee.

Please, take a look at the Conference Proceedings:

http://www.arlisna.org/conf2004/proceedings/proceedings_index.html

and some photos:

<http://www.arlisna.org/conf2004/photos.html>

Foto: Julia Weckman

“UK Art Librarians go Helsinki”, Helsinki study tour, 11-14 May 2004

Report abridged by Satu Lindberg

See the full report <http://www.arlis.org.uk/news/170/index.html>

Six UK art librarians visited Helsinki in May 2004 in response to the invitation by ARLIS/Norden, Finland to make a study tour of art, design and architecture libraries in Helsinki. Our initial meeting, in a hotel lobby opposite Helsinki railway station, was an opportunity for introducing or reacquainting ourselves and there we met Eila Rämö, a member of the ARLIS/Norden board. Eila had been the point of contact between ARLIS/UK & Ireland and ARLIS/Norden for this study tour.

Welcome meeting at the Arts Council of Finland [Denise Raine]

Eila took us on the first of many brisk walks through the city to the premises of the Arts Council of Finland, which has a library specialising in cultural policy. There, we were greeted by Satu Lindberg, who is Eila's deputy on the board of ARLIS/Norden. Satu

had sent us the final details of the study tour a couple of weeks previously. Virpi Huhtala, Librarian of the Arts Faculty Library at the University of Helsinki, and chair of the Working Group of Finnish Art Libraries, also joined us. The Finnish librarians made welcoming speeches and provided a buffet lunch. Sinnika Perttula, Librarian at the Academy of Fine Arts, dropped in to invite us to the Academy degree show.

Architectural tour [Denise Raine]

At Senate Square, the city's “monumental” centre, we began an architectural tour of Helsinki by minibus, guided by Professor Riitta Nikula. Riitta is an architectural specialist and infectious enthusiast. She was keen to show us the ordinary areas of Helsinki where people live and work, as well as the “monuments”, and gave the bus driver

specific instructions for the route.

Aalto House [Denise Raine]

Next stop was the Aalto House where we were given a guided tour. It had been the home and office of the Finnish Modernist architects and designers Aino and Alvar Aalto, completed to their design in 1936. The House was in residential use until 1994, when it came into the custodianship of the Alvar Aalto Foundation. It was opened to the public in 2002. It has the scale and feel of Jim Ede's house at Kettle's Yard, Cambridge.

University of Art and Design Library, the Aralis Library and Information Centre [Jan Dodshon]

Completed in December 2003 and occupying 2,192 square metres, Aralis consists of the City Library's Arabianranta Library, the University of Art and Design Library, the Helsinki Pop and Jazz Conservatory Library and the Helsinki Polytechnic Stadia Resource Library for Arts and Culture. Together these libraries bring networked library and information services in the areas of arts, culture and media to academics, students, residents and businesses based in the Arabianranta community and beyond.

Situated in the older part of the building, the Arabia factory itself, the University of Art and Design Library is characterised by a stylish simplicity; plain concrete walls and subtle lighting are juxtaposed with flashes of bright orange provided by the choice of furnishings. The whole complex was designed by Finnish architects, interior designers and graphic designers, and library staff, whose views were taken into account, were determined that they would not end up with "... another grey library". Thus, the orange motif is carried through into the public library, which occupies a central courtyard that benefits from overhead natural light and also from sharing the space with the restaurant. It was this very stylish, 'joined up' approach that was most impressive; each library had a completeness to it, from wooden

shelving with integral lighting, to state of the art technology, to design classics like the Eero Aarnio's sixties Ball Chair in pride of place in the University library, everything belonged.

National Gallery of Finland Library [Candy Ridler]

We were met by Irmeli Isomaki, the Librarian of the Finnish National Gallery, who showed us her office where she is preparing for an exhibition of the painter Albert Edelfelt, a Finnish 19th century salon painter to be exhibited in September. She explained that the library is a research library specialising in Finnish art history. Comprising about 50,000 volumes, (this figure includes the Kiasma library described below), the Library's main users are the staff of the different departments of the Finnish National Gallery, other art museums and scholars of art history and art. We were shown the Finnish National Gallery's database Muus@ for art works and pictures by Helena Komulainen. At the moment the facility was only for internal use. The images had been scanned from slides and were sometimes sold to newspapers.

KIASMA Museum of Contemporary Art and the library [Jan Murton]

The Museum of Contemporary Art was established in 1990 as part of the Finnish National Gallery and was first housed in the Ateneum building until it moved to the quirky modern Kiasma building designed by the American architect Steven Holl that opened in May 1998.

The library was the smallest library we visited on our tour and started life under the Finnish National Gallery library, of which it now represents one third of its stock. It holds around 15,700 titles with 1,000 new titles being added a year of which 150-200 are new purchases, the rest being publication exchanges and gifts. They stock 65-70 periodicals and this year they added 10-15 new titles as they had a little bit more money.

The library is reference only and primarily used by Kiasma staff, but it is also open to researchers and students by appointment.

Irmeli's Garden Party [Candy Ridler]

At the end of this day we all went to Irmeli's home where she generously catered for us all. She gave us typical Finnish food including breads, salmon, bortsch and showed us round the wooden houses where she lives that are to be preserved as few wooden houses remain in the city of Helsinki. It was the most tranquil oasis of pretty gardens and homes in the middle of the city and we were all enchanted.

University of Helsinki, Arts Faculty Library [Candy Ridler]

The following morning we were met by Virpi Huhtala, Librarian of the Sirenia Collection of Art History, which is part of the Arts Faculty Library of the University of Helsinki. The collection is part of a research library and serves the Department of Art History. The budget for books comes out of share investments donated in trust as a legacy from a generous donor. In the 1980s some money had been donated in trust as a legacy from a generous donor, Professor Osvald Sirén.

The collection's strengths are foremostly in Finnish and Swedish art history, Asian and African art, art theory and philosophy and Italian art history where there was cooperation with Rome University. Books were only lent to staff and students.

National Library of Finland [Candy Ridler]

We moved on to the National Library where a Librarian Esko Rahikainen showed us the beautiful Cupola Hall designed by the German architect Engel in 1840. The dome (very reminiscent of Panizzi's British Library Reading Room) had been painted 40 years later in 1880. It was 23 metres high and decorated with figures of philosophers. Esko recounted the most interesting history of Finland's Swedish and Russian influences. He explained how in 1707 by order of the

Swedish king printers sent one copy of every publication to the university libraries and how later when Finland became part of the Russian Empire (1809 to 1917) all Russian imprint publications were to be deposited with the Library and this has resulted in the library holding the largest collection of literature in the Russian languages and languages of other Russian nationalities.

Aleksandria Learning Centre [Jan Dodshon]

Nicola Nykopp gave us a tour of the centre, beginning with the Undergraduate Library. Originally founded in 1858, the library has been in its current location since the mid 1990s. Like most university libraries these days, there is a strong emphasis on e-learning. Students have access to computer facilities, e-books, e-journals and bibliographic databases, and library staff deliver information skills training.

In addition to e-learning facilities, students have access to a collection of some 300,000 books from all the academic areas taught across the city campus, including a collection of fiction in a number of languages.

The Museum of Finnish Architecture [David Pulford]

The Museum of Finnish Architecture was founded in 1956. It is maintained by the Foundation for the Museum of Finnish Architecture and although it is an independent body it receives the majority of funding through the Ministry of Education. Since 1981 it has been housed in elegant premises originally constructed for the Finnish Learned Societies in 1899 to a design by Magnus Schjerfbeck.

The archive contains extensive collections of photographs, original drawings and models ranging from the middle ages to the present day, but with a clear emphasis on post -1900 material. Slides are available for loan and copies of photographs may be purchased. Most of the items have been donated by the

architects, or by their heirs, beginning with the collection of Eliel Saarinen, which had been left to the Finnish Association of Architects in 1951. The archive maintains several databases of its collections including one specifically for architectural competitions.

The Library has over 35,000 volumes and specialises in architecture, topography, garden design, with some supporting material on visual arts and industrial design. The majority of items are available for loan. The library subscribes to over one hundred periodicals. Items are arranged according to an in house classification system.

Design Museum [Christina Gregory]

Our visit to the Design Museum in Helsinki was a fascinating look at the country's design history and culture. The Design Museum was founded in 1873 as a specialist museum with to the aim to provide a study collection to the arts & crafts school. The museum collects and houses over 175,000 objects, drawings and images and is responsible for research activities in the field of design.

Merja Vilhunen, the senior curator introduced us to the Design Museum's Information Service. The service provides researchers and those involved in teaching and learning with access to its collection. The collection contains extensive archives, registries of both the museum collections and Finnish designers as well holding the national image archive of design. Merja gave the group a demonstration of the large digital image archives, which the museum has created and maintained over the last couple of years.

Finnish Film Archive [Jan Murton]

Timo Matoniemi, a member of ARLIS/Norden and one of our hosts in Helsinki, invited a small group of us to visit the Finnish Film Archive where he is librarian. Founded in 1957, the Finnish Film Archive (FFA) or Suomen elokuva-arkisto (SEA) became

a state institution in 1979. Its remit is "the acquisition of films and related materials, the preservation and restoration of films, the promotion and dissemination of knowledge about cinema and the screening of films of artistic, historical or otherwise significant interest".

The FAA has Finland's largest and most versatile library of film literature containing more than 24,000 books, 150 periodicals from all over the world, and a lending library of films. Over 42,000 clipping files are maintained, on films, people, and special topics. The library is open to the public and provides a reference library, loan service, research desks, inter-library loans for books and articles, and an information service. There is an English version of the website, but the online library catalogue is available only in Finnish.

Reflection [Denise Raine]

The great number of art libraries in Helsinki is amazing and the efficient organisation of our study tour was an example of their successful networking and co-operative activities. Thanks to our Finnish hosts the tour went like clockwork. Our hosts gave particularly generously of their time and the responsibility for guiding us was gladly shared. They guided us the whole way, added a great deal of extra-curricular content to the programme, and immersed us in an all-round Finnish cultural experience. It was a test of our stamina because they never tired.

The UK librarians who attended were:

Jan Dodshon, Site Librarian, Ashburne Library, University of Sunderland

Christina Gregory, Site Librarian, Surrey Institute of Art and Design University College, Farnham

Jan Murton, Slide Curator, Royal College of Art, London

David Pulford, Learning Advisor, Barber Fine Art Library, University of Birmingham

Denise Raine, Librarian, Henry Moore Institute, Leeds

Candy Ridler, Modern British Collections, British Library, London

Kortsagt

RikArt nätgalleri – www.lib.hel.fi/rikart

RikArt är ett nätgalleri som innehåller bilder och beskrivningar av konstnärsboks-samlingen på Richardsgatans bibliotek i Helsingfors. Biblioteket började samla konstnärsböcker år 2000 och samlingen innehåller idag över 160 verk. Samlingen har fått en fin plats i sk. Höijersalen i bibliotekets andra våning.

Till arbetsgruppen, som har planerat och förverkligat nätgalleriet, har hört Jouni Juntumaa (koordinator), Pirjo Lipasti och Emmi Martin (textinnehåll) och Sari och Chris Gurney (layout och bilder) från Helsingfors stadsbibliotek. Teknisk planering är av Joni Moilanen, Sininen Meteoriti Oy .

Innehållet består av åtta olika delar: Konstnärer (Taiteilijat), Konstverk (Teokset), Utställningar (Näyttelyt), Tilläggsuppgifter (Lisätieto), Länkar (Linkit), Sök (Haku), Feedback (Palaute), Första sidan (Etusivu).

Alla verk är katalogiserade i huvudstads-regionens biblioteks databas Helmet, men vi har försökt beskriva dem mycket mer detaljerat i nätgalleriet. Där finns korta uppgifter om konstnärerna, beskrivningar och några bilder av deras verk . I delen Utställningar finns tillsviare listan över utställningar av konstnärsböcker på Richardsgatans bibliotek. Tilläggsuppgifter innehåller t.ex. på svenska en kort historia om konstnärsböcker i Finland. Länkar kommer att innehålla intressanta länkar i Internet. Speciellt i RikArt är ”konstnärens egen röst”, dvs. vi har bett konstnärer själva berätta om sina konstnärsböcker.

Nästan alla texter är tillsviare på finska, men vi hoppas också att få RikArt översatt till svenska och engelska. Nätgalleriet har redan väckt stort intresse. Och vi fortsätter med glädje att göra det ännu bättre!

Emmi Martin och Pirjo Lipasti

Konstnärsböcker i sitt eget skåp i Richardsgatans bibliotek. Foto: Anu Lång

Statens Museum for Kunst skal brandsikres og biblioteket flytter midlertidigt

I løbet af efterår 2004 begynder Statens Museum for Kunst at forberede brandsikringen af den gamle bygningsdel, hvor biblioteket også befinder sig. Dette betyder, at næsten tre kilometer bøger, tidsskrifter og arkiver flytter til et andet sted i København.

De midlertidige bibliotekslokaler ligger i Holmbladsgade 111 på Amager, i den samme bygning, hvor Kunstakademiet havde til huse under ombygning af deres bibliotek og hvor de stadig har fjernarkiv.

Biblioteket flytter tilbage til museet i slutningen af år 2006. Mere information kan fås ved at kontakte biblioteket: biblioteket@smk.dk.

Kaarina Liljanto

The Emmi Award

It is now official - Emmi loves books. And she has an award to prove it too!

Emmi Martin and her long term and influential work in different library positions was awarded in October at the opening ceremony of the Helsinki Book Fair with "Rakkaudesta kirjaan" award. The award of € 8 500 was granted by the Finnish Fair Foundation. The award was presented by the chair of the Finnish Book Publishers Association, Ms. Leena Majander.

“Emmi Martin has promoted the knowledge of literature and strengthened the reading habits for the last 40 years with her work, enthusiasm and for her love for books. Emmi Martin is a magnificent public servant who meets her clients openly and with empathy, and as an expert in information retrieval she leads readers to the new sources of information.

Emmi Martin has a wide personal network, and her love for books can be seen in her everyday work: she discusses, reads, makes suggestions and seeks.” Says the award committee in its arguments.

Emmi Martin retired in February of 2004 from the Rikhardinkatu Library (Helsinki City Library). But it was her love for books and desire to serve that lead her back to the library again. She has gathered the collection of Artist Books to the Rikhardinkatu library and she still takes part in the management of the collection and the RikArt -web gallery. (See ‘Kort sagt’ for details of RikArt)

Emmi Martin has been involved with the Nordic art library cooperation – by ARLIS/Norden. She also has wide network in the Baltic Countries, especially in Latvia.

The award-winner was elected among 47 candidates (40 personal nominations and associations and organisations) The award committee consisted of Leena Majander, Laura Kolbe (professor), Jarmo Papinniemi (journalist from YLE) and Bror Felixson (The Finnish Fair Corporation).

Protokoll fra ARLIS/Nordens styremøte

Torsdag 3. juni 2004

Sted: Göteborgs stadsmuseum

Tilstede:

Styremedlemmer: Elisabeth Kihlén, Eila Rämö, Gunnhildur Björnsdóttir, Eva Eide

Varamedlemmer: Lise Marie Kofod, Anna Dahl, Birgit Jordan, Satu Lindberg (fra pkt. 8)

1. Val av ordörande och sekreterare

Elisabeth ble valgt til møteleder, med Eva som sekretær.

2. Val av justeringsman

Elisabeth ble valgt til justeringsman.

3. Godkännande av dagordningen

Dagsorden ble godkjent.

4. Godkännande och genomgång av protokoll från föregående styrelsemöte

Rettelse til pkt. 7 ARLIS/Norden info: Den nye redaksjonsgruppen skal ikke ha ansvar for både det fysiske bladet og det elektroniske nyhetsbrevet, kun for papirutgaven.

Til pkt. 9 Manual för styrelsearbeite: Elisabeth vil jobbe videre med dette etter å ha gått av som formann.

5. Rapport från arbetet med att arrangera konferens i Göteborg 2004

Elisabeth rapporterte fra arbeidet med konferansen. Man har i år valgt å ikke ha workshop, men legge opp til diskusjon etter foredragene.

Arrangementsgruppen fikk etter hvert positive svar på sponsorsøknader til flere ikke-biblioteksrelaterte bedrifter (som Volvo).

Overskuddet går til neste års arrangement, da det blir for dyrt å tilbakebetale til den enkelte konferansedeltaker.

6. Genomgång av handlingar till årsmötet og

7. Årsmötet 2004 – genomgång av ansvarsfordeling under detta

De to punktene ble gjennomgått av Elisabeth.

Sakspapirer til årsmötet ligger på ARLIS/Nordens web, og blir i tillegg delt ut ved registrering.

Fordeling av arbeidsoppgaver for årsmötet: Ordstyrer: Bisse Evers, sekretær: Anna Dahl, visesekretær: Steen Søndergaard, Juseteringsmenn og stemmetellere: Ulla Brit Bahn og Lisbeth Karlsson.

Virksomhetsberettelsen går fra årsmöte til årsmöte. Budsjettet avsluttes årlig. Det bør tas opp på årsmötet om budsjettet bør avsluttes til hvert årsmötet. I hvert fall bør årsmötet også orienteres om økonomisk status for inneværende år.

Styret ønsker ikke å gå til politianmeldelse av tidligere bokholder. Elisabeth og revisor Ulla Lund Pedersen har inngitt anmeldelse som privatpersoner.

Fordeling av ansvar for presentasjon av forskjellige punkter på årsmötet ble gjennomgått.

8. Rapport från kassör och bokhållare

Satu viste til rapport fra styremedlem Christina Collett Madsen angående regnskap. Det er fremdeles problemer med transaksjoner til banken i Island, banktransaksjoner til Norge skal være klar over få uker. Gunnhildur undersøker i Island. Satu gir

beskjed til Eva og Birgit når banken i Norge er klar. Satu trenger fremdeles noen papirer fra styret for å kunne opprette en felles nettbank for alle landene. Dette tas opp på første styremøtet med det nye styret.

9. ARLIS/Norden Info

Forslag til ny løsning er sendt styret, og som sak til årsmøtet. Styret står bak forslaget. Eva legger fram saken for årsmøtet, og åpner for spørsmål og diskusjon.

10. Hemsidan på web

Gunnhildur har sendt web-redaksjonen forslaget til ny struktur som ble behandlet på styremøtet i februar. Web-redaksjonen er prinsipielt enig i den nye inndelingen og aktuelt- siden. Web-redaksjonen har avtalt møte i Göteborg lørdag etter konferansen.

11. Övriga rapporter från styrelsemedlemmarna

ARLIS/Norden Finland har hatt besøk av medlemmer av ARLIS/UK & Ireland i mai.

Styret diskuterte kort om baltiske kunstbibliotekarer bør tilbys medlemskap i ARLIS/Norden. Finland har hatt mest kontakt med balterne, og Eila mente språkproblemene gjør at det ikke er aktuelt med medlemskap. Men kontakt bør opprettholdes, f.eks. bør de oppfordres til å holde et nordisk ARLIS-møte. ARLIS/Norden Finland følger opp dette.

ARLIS/UK ønsker ARLIS/Norden-medlemmer velkommen til sin konferanse i Oxford i august.

ARLIS/Norden Finland har holdt seminar for post-graduate-forskere om "Konstens informasjonskilder". Dette var veldig populært og vil bli gjentatt i høst.

12. Styrelsearbeidet

Elisabeth vil gjennomføre arbeidet med å utarbeide en manual for styrearbeidet. Det blir mye e-post-kommunikasjon i styret, man bør tenke gjennom om noe bør tas på telefon. Elisabeth foreslår nestleder (viseordförande) i styret. Dette får det nye styret

avgjøre om de ønsker å ha.

Elisabeth takket ellers for godt samarbeid i styret – og fikk stor takk tilbake.

13. ARLIS/Nordens stadgar

Vedtektene bør gjennomgås av det nye styret, og revideres om nødvendig (ved forslag til neste årsmøtet).

14. Behandling av originaldokument

ARLIS/Nordens arkiv med originaldokumentene finnes ved Carolina i Uppsala, men Margareta Törngren som har hatt hånd om dette har gått av med pensjon. Elisabeth undersøker hva som skal finnes i arkivet, og tar kontakt med Margareta Törngren.

15. Rapport från Norge angående årsmötet i Oslo 2005

Eva rapporterte om forarbeidet og hva som foreløpig er bestemt. Datoer blir 12. 13. august, hovedtema: Kunstbibliotekene i endring (Organizations in Change. Effects on Art Libraries), sidetema: Middelalderkunst i tre. Arbeidsgruppen består av Birgit Jordan, Liv Lundeby, Sidsel Moum, Torill Weigaard, Svein Engelstad og Eva Eide, med Eva som leder.

Egen webside er opprettet på ARLIS/Nordens web, under Norge. Eva gir en kort informasjon om dette på årets årsmøte.

16. Övriga frågor

Revisorer: Nana Lund fortsetter som revisor, Håkan Grissler går inn som suppleant.

Eila stilte spørsmålet om foreningen er reistert, betaler skatt etc. og om den eventuelt bør være det. Ulemper og fordeler bør undersøkes i hvert enkelt land, og tas opp som punkt på styremøtet vinteren 2005.

Oslo, 4. august 2004

Göteborg,

Eva Eide

Elisabeth Kihlén

Referent

Referat af ARLIS/Norden styremöte

Lördagen den 5 juni, 2004 kl. 15.00-16.30.

Plats: Göteborgs stadsmuseum.

Närvarande:

Åsa Engström (Sverige), Birgit Jordan (Norge), Svein Engelstad (Norge), Satu Lindberg (Finland), Eila Rämö (Finland), Gunnhildur Björnsdóttir (Island)

1. Val af ordförande och sekreterare

Till mötesordförande valdes Svein Engelstad.
Till sekreterare valdes Gunnhildur Björnsdóttir.

2. Val av justeringsman

Till justeringsman valdes Eila Rämö.

3. Godkännande av dagordning

Dagordning blev godkänd.

4. Konstituerande av styrelsen juni 2004 – juni 2005. Ordföranden, Kassör och Bokhållare

Till ordföranden valdes Birgit Jordan.
Christina Collet Hvolgaard fortsätter som kassör och Satu Lindberg fortsätter som bokhållare.

5. Val av firmatecknare

Birgit Jordan ordförande, Satu Lindberg bokhållare och Christina Collet Hvolgaard kassör valdes till firmatecknare. Var och en må kunne disponere enkeltvis.

6. Genomgang af foreningens stadgar

Stadgarna blev gennemgått och den nye paragraf som blev godkänd på årsmötet blev satt in. §6 ändres til "Firmatecknare" och teksten blir: "Styrelsen utser firmatecknare".

7. Information till nya styrelsemedlemmar och handlingsplan för styrelsen

Nya styrelsemedlemmar blev informerat om styrelsen arbete. Ulf Nordqvist var icke närvarande.

8. Genomgang af årsmötet

Ökonomien.

Förra års rekenskab granskades på årsmötet och några deltagare tyckte det så förvirrande ut. Nästa år bör deltagereavgift för årsmötet betalas in på ett och samma konto istället för varje lands konto som hittills.

Budget.

Budgeten bör være tydeligere og man får se till att samtliga poster har klare og gennemskinlige navn, således at ingen misforståelse oppkommer. Budgeten skal absolut balanceras. Styrelsen ber Satu og Christina at bearbejde et nytt budget, som skal diskuteras på styrelsesmötet i januari 2005.

9. Rapport om konferens og årsmöte 2005 i Norge

Eva Eide har rapporteret det hela på årsmötet. Der finns icke mycket at tillägga utan at det kan henda at vi får presentation från Getty institutionen.

10. Nästa möte

Enligt Birgits forslag hålls nästa styrelsemöte i Köpenhamn 28.-29. januari 2005. Danske gruppen arrangerer lokaler.

11. Övriga frågor

Info.

Årskriftet skal heta ARLIS/Norden Info. Nyhetsbrevet skal heta ARLIS/Norden Nyhetsbrev. Lisa Kofoed har lovat at göra mandat til redaktionen som skal være klar till hösten. Eila foreslåg at redaktionsarbeidet delas mellom de enkelte länder. Man er tveksam at redaktion med medlemmar från 5 länder, kommer till at funkera bra.

Vissa problem kan lätt uppstå när redaktionen innehåller representanter från samtliga länder. Erfarenheten från webbgruppen visar att det kan vara svårt att få samtliga representanter att arbeta ihop, icke minst via e-mail.

Det kan också vara svårt att hitta individer som kan tänka sig att sitta många år i rad i en redaktion som skal publicere ett nummer pr. år. Derfor har styrelsen beslutat att länderne turas om att redigera Info, liksom man har gjort hittills. Detta innebär att hvert land får i uppdrag att publicera Info hvert femte år, dock icke samma år som landet organiserar årsmötet. Danmark tar hand om första publiceringen år 2005.

Nyhetsbrev.

Nyheter blir publicerad på webben så fort som de skickas till styrelsen och annonser derom läggs ut på arlist-norden@uia.fi.

Info bör ha en fast bestemt layout.

Vi har fått ett erbjudande från Aksel, men det ville vara lämpligt att få flera offer. Styrelsesmedlemmar får kolla vilka möjligheter finns i deras länder. Det är möjligen billigare att publicera Info utanför Norden, t.eks. i Estland, men det kan också skapa problemer.

Uppfattning af det nya Info.

Artiklar får antingen vara på norsk, dansk eller svensk med English summary, eller på engelska. Format kunne være A5, kanske tverformat? Layouten skall være en mall som er brukbar i Word. Redaktionen får icke betalt från ARLSI/Norden. Man skal forsøke være ambitiøs, at publicera en vacker tidskrift som troligen interesserar annonsörer. Det rekommenderas att den första volymen publiceras på engelska eftersom den kommer att delas ut i förbindelse med IFLA-mötet

i Oslo 2005. Man kan också föreställa sig att publicera Info emellanåt på engelska. Hvarje nummer skal ha ett visst tema som er relaterat till årsmötets huvudämne. Nya layouten bör være klar till januari 2005. Birgit skal kontakta Lise och kolla hendes meninger.

Ved detta tidspunkt är det svært att föreställa sig hur mycket såddan en tidskrift kommer att kosta. Diskussionen skal fortsättas på næsta styrelsesmøte i januari 2005.

Handlingsplan.

Handlingsplan gäller fortfarande från årsmøte till årsmøte, mens budgetet gäller från 1. januar till 31. desember varje år. Om nogen vill ændre det forholdende och har gode argumenter for det, skal det diskuteres på næsta styrelsesmøte.

Ökonomi.

Styrelsen ger sin förtroende till Satu Lindberg och Christina Collet Hvolgaard att ordna föreningens bankärenden om igen. Det här innebär

- flytta bankkonto i Finland, Norge och Danmark till Nordea bank
- öppna Internet bank i varje land (5) eller en i Island och en i Nordea som korporate netbank
- skaffa bankkort till varje konto

Varje styrelsesmedlem skal kolla om föreningar som ARLIS/Norden har registreringspligt og/eller är skattpligtiga.

Gunnhildur Björnisdóttir
Sekreterare

12-13 August 2005, Oslo, Norway
Organizations in Change:
Effects on Art Libraries

Conference Announcement and Call for Papers

The conference is organised jointly by Arlis/Norden and IFLA/Art Libraries Section (ALS).

The topic of the conference is: **Organizations in change: Effects on art libraries**

Mergers and re-organizations within the world of art institutions have a substantial impact on art libraries, their collections, services and the competence of the librarian. We see that the development has been from small units with in-depth knowledge within a limited subject field towards a broader, more general approach to knowledge, comprising a wider variety of subjects and tasks. Libraries become documentation centres serving a larger public. We aim to highlight what impact this development has on art libraries, their parent institutions, the users and the professional skills of the art librarian.

The papers from the Conference will be published by ARLIS/Norden in their annual publication, and electronically on the website: <http://www.arlisenorden.org/>.

Call for Papers for the Conference topic

Proposals should be submitted as an abstract of approx. 250 words. Proposals should state the focus and purpose of the proposed paper and an outline of the contents and conclusions, and the estimated time use for the lecture.

Proposals for papers for presentation and publication will be assessed by the Conference Committee. The Committee will decide which contributors should be invited to develop and submit draft papers. Confirmation of invitations to present papers at the

conference will be subject to the receipt and approval of the full paper by the Committee. Final papers should normally have a duration of approximately 40-45 minutes.

Conference Language

The conference will be in English. Therefore, all papers will be required to be in that language.

Location and Date

The conference will take place at the main University Library in Oslo, Norway on Friday the 12th of August 2005. The following day on the 13th of August attendants are invited to participate in an excursion.

Final Program, Registration Costs etc

Final program and details of the cost of the conference (registration fees, accommodation options and costs etc.) will be available early in 2005. Invited speakers and presenters are not expected to pay the registration fee, but will be required to pay their own travel, accommodation and associated costs.

Deadlines/Timelines

Proposals for papers must be submitted by **1st of January 2005.**

Contributors will be advised of the outcome of their proposal by **15th of February 2005.**

Conference papers from accepted contributors must be submitted by **15th of May 2005.**

Submission of Proposals for Conference Papers

Proposals for papers (and the final papers) must be submitted by email.

Please include the following details with your proposal:

- Family name
- First name(s)
- Position
- Institution
- Address
- Telephone
- Email
- Fax

Proposals should be sent to: Eva Eide, email:
eva.eide@ra.no

Questions/Comments?

The Conference Committee will be happy to answer any questions or comments about this conference. Please direct questions to the Committee Coordinator.

Eva Eide
Conference Committee Coordinator
Directorate for Cultural Heritage
P.O.Box 8196 Dep.
NO-Oslo
tel. (+47) 22 94 05 43
fax (+47) 22 94 04 06
email: eva.eide@ra.no

Foto: Julia Weckman

IFLA 2005 Satellite Meetings in Finland

Eila Rämö

University of Art and Design. Library

ARLIS/Norden

IFLA Art Libraries Section

Two satellite meetings will take place in Järvenpää, Finland 11-12 August 2005

– just prior to the main IFLA conference in Oslo.

Here is a brief overview of these meetings:

Bibliotheca Universalis – How to Organise Chaos?

The Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR -<http://www.ifla.org/VII/s13/wgfrbr/wgfrbr.htm>), supported by the Functional Requirements for Authority Records (FRAR), will evidently be one of the most important ways for libraries to benefit from the hyperlink capability on the web.

The aim of this seminar is to extend the present FRBR and FRAR situation outside the circle of the enthusiasts, and show the significant potentials in sharing information through the FRBR ideas. In the seminar, the background and many practical implementations will be presented.

More information: <http://www.fla.fi/frbr05/>

The Physical Library and Beyond – Library as Place and the Library in Cyberspace

With the great number of library resources and services available remotely, why is the physical library building still important? The physical library need no longer be just a warehouse of information, but can become a place for interaction, learning, and community. The workshop will explore some of the new and exciting ways library buildings focus on user needs such as an information commons, cybercafés, and self services.

More information:

<http://www.fla.fi/PHYSICALvsVIRTUAL05/>